Cz/P
Nr13/
2217 cim 18 v

Редакторъ - Издатель. Свящ. Л. Джулиньскій.

РЕДАКЦІЯ и ЕКСПЕДИЦІЯ
„ПОСЛАННИКА“
ПЕРЕМЫШЛЬ, ул. ВОДНА ч. 10.
Выходитъ кождого 1. и 16. дня мѣсяца.
Предплата на „Посланникъ:“ рôчно 2 зл., пôврôчно 1 зл., на кварталъ 50 кр.

„Книжочки мисійни“
выходятъ точно кождого мѣсяца.
Коштуютъ рôчно: по 10 що мѣсяца: 3 зл. 60 кр., пôврôчно 1 зл. 80 кр. — По 5 що мѣсяца рôчно: 1 зл. 80 кр., пôврôчно 90 кр.
Менше якъ 5 що мѣсяца не посылає ся.
Календарь Посланника 35 кр.

Всѣ книги церковни
изданія Ставропигійского, Молитвословы, Житія святыхъ и пр. просимо замовляти тôлько черезъ Редакцію „Посланника.“
Посылка за послѣплатою.

Ч. 13. Перемышль, 1. (13). Липня 1895. Рôкъ VII.

Biblioteka Muzeum Narodowego w Przemyślu 704 cm Przemyśl

КОРМЪ ДУХОВНЫЙ.

На часѣ.

Свята кат. церковь працю всегда высоко цѣнила, цѣнитъ и цѣнити буде. Вже въ самыхъ початкахъ набрала праця надземского достоиньства черезъ тое, що сынъ Божій бувъ послушный бѣдному галилейскому ремѣсникови, св. Іосифови, та що и самъ своими святыми руками трудивъ ся въ Назаретѣ при варстатѣ. Въ праци шукали утриманя высланй въ свѣтъ Апостолы, щобы не бути вѣрнымъ тягаромъ, а противно, щобы бѣднѣйшимъôтъ себе помагати. Зъ церкви выйшли всѣ краснй и взнеслй мысли о працѣ, котрй она замѣнила въ хосеннй институціи. Рôльництво, промыслъ, ремѣсла, штука находили на нѣдрѣ св. церкви початокъ, розвôй и опѣку.

Вопросъ працѣ займає нынѣ цѣлу вселенну, бо безъ хлѣба жити не возможно а хлѣба нема безъ працѣ; тому то вопросъ хлѣба то справа дуже важна и пекуча. Кто сей вопросъ розважае? Вы найлучше знаєте, якъ розличнй способы вынаходятъ люде. Однй зъ тыхъ способôвъ суть достойнй а иннй негôднй. Суть такй, що пôдсуваютъ вамъ нечестнй средства, кидаютъ ся на св. вѣру, але всѣ они не зарядятъ бѣдѣ, не поправлять лихои долѣ. Дарма! бо якъ фалшивый грôшь скорше чи пôзнѣйше муситъ бути пôзнаный и выкиненый, такъ и фалшива наука муситъ уступити передъ свѣтломъ науки божои. Вопросъ сей оставъ вже давно розвязаный наукою св. церкви. І. Христосъ сказавъ выразьно: „Прійдѣтъ до мене всѣ, що трудитесь и зносите тягарѣ а я успокою васъ.“ Пригляньмо ся близше той справѣ.

Суть люде, котрй думаютъ, що чоловѣкъ родитъ ся тôлько на тое, щобы уживавъ, забавлявъ ся и мавъ рай на земли Церковь св. учитъ, що чоловѣкъ еще передъ грѣхопаденьемъ бувъ сотвореный до працѣ, тымъ бôльше по грѣху першихъ родичей стала ся праця его удѣломъ. „Въ потѣ чела твого будешь ѣсти хлѣбъ твôй“ а долготерпеливый Іовъ каже: „Человѣкъ родитъ ся до працѣ а птахъ до лѣтаня.“

Кождый человѣкъ, богатый чи бѣдный повиненъ працювати; одненъ рукою: молотомъ, шиломъ, голкою; другій головою, перомъ. А праця то святый обовязокъ кождого, она кождый станъ пôдноситъ и убла́городняє. Були князѣ, королѣ, котрй казали свои дѣти учити ремесла або якого промыслу и штуки, бо щастье змѣнчиве а человѣкъ працѣ не загине въ свѣтѣ. А хотяйбы кто и посѣдавъ маєтокъ, то праця пôднесе его моральну вартôсть; противно нездарою буде кождый, кто ся ничого бôльше не научивъ, якъ тôлько ѣсти, пити и уживати. „Если кто не хоче робити, нехай и не ѣсть“ мовитъ св. Ап. Павелъ.

Були люде, котрй вмавляли въ иннихъ, що родились досконалшими, тымчасомъ вѣра св. учитъ, що человѣкъ по причинѣ грѣху первородного приходитъ на свѣтъ склоннѣйшій до злого якъ до доброго. Отже ôтъ дитиньства починає ся праця надъ своимъ усовершеньемъ; тая праця твердшою есть ôтъ працѣ молотомъ або сокирою а кто выробитъ въ собѣ характеръ моральный, той осягнувъ правдиве благородство душѣ.

Але до такои працѣ потреба благословеньства божого, котрого зновь нема безъ молитвы.

W4/98

Працюй и моли ся, єсли хочешь мати хлѣбъ насущный. Молитвою розпочинай денну працю, память на присутнôсть божу нехай товаришитъ твоей праци въ протягу дня; май всегда передъ очима І. Христа, котрый въ голодѣ середъ сквару сонця переходивъ крайну жидôвску, научавъ, уздоровлявъ и потѣшавъ всѣхъ; май на мысли Пречисту Дѣву и св. Іосифа трудившого ся на хлѣбъ насущный. Святкуй недѣлю и свята, ôтдай честь належиту Богови въ найсвятѣйшôй жертвѣ. Труди ся уцтиво и ретельно и освящай и озолочай твою працю добрымъ намѣреньемъ и кôнчи ю благодарственною молитвою а будешь мати хлѣбъ дочесный и заплату въ небѣ. Не говори того: Я вôльный и вôльно менѣ дѣлати, що менѣ подобаєсь; памятай на тое, що за кожду страчену хвилю ôтдашь рахунокъ передъ Г. Богомъ; памятай на тое, що часъ то грôшь.

Запрацёваного гроша не выдавай всего наразъ, але щади на часъ хоробы, старости, калѣцтва, нещастя; заховай и для дѣтей. Не спускай ся на тое, що все буде заробокъ, служба, що интереса все добре пôйдутъ. Розумный человѣкъ єсть на все прозорливый. Борони тя Боже ставляти на льотерію и спускатись на дурницю. Найлучша льотерія, то ощаднôсть. Неразъ случаєсь, що чужій человѣкъ — отъ хотьбы и жидъ — замешкає межи нами и по недовгôмъ часѣ ôнъ приходитъ до маєтку, коли у насъ все на устахъ и въ мысли: „Абы нынѣ а завтра то якось буде.“ А коли спытаєшь, якъ тамъ иде? то почуешь тôлько одно слово: „бѣда тай бѣда!“

Прецѣнь же мы працюємо, скаже не оденъ рôльникъ, и съ кождою веснею зерно прекрасно всходитъ. Тымчасомъ прійде часъ жнивъ а ту все якесь нещастье и хлѣба щоразъ менше у насъ. Не инча причина тому якъ тая, що люде не святкуютъ якъ належитъ недѣлѣ и свята а хотяй святкуютъ на селѣ то не святкуютъ въ мѣстѣ а мѣщане жіютъ такожь хлѣбомъ, котрого рôльники зъ селъ достарчаютъ.

Але на жаль єсть тôлько людей, котрй бы хотѣли працювати але нема заробку и зъ ôтси бѣда. То вже инча рѣчь.

Кождый человѣкъ жіє и трудитъ ся въ суспôльности. Кождый уступає часть своихъ правъ особистыхъ для добра загалу и бере на себе певнй обовязки суспôльнй. Маєтожь и суспôльнôсть для него певнй повинности. Що ктось хоче существовати, жити и трудитись, то не єсть злочиньствомъ. Суспôльнôсть повинна съ нимъ разомъ обдумати средства, достарчити працѣ и помочи въ потребѣ. Курятко не довгои потребує опѣки, бо скоро само собѣ знайде зернятко. Инакше человѣкъ. Въ дитиньствѣ достарчати му повинй средствъ до житя родичѣ; пôзнѣйше суспôльнôсть, ôтцѣ народа, єго представителѣ, до котрыхъ належитъ обдумати способы, якъ-бы запобѣгчи убожеству, жебранинѣ и нуждѣ тысячей. Земля наша простора, урожайна, хлѣба маєдля всѣхъ. При тôмъ наша суспôльнôсть єсть христіяньскую. Богъ такъ зарядивъ, що въ ней були и будутъ рôжнй сословія и всѣ они сполученй въ церквѣ узомъ вѣры и любови. Всѣ тй сословія не повиннй дѣлати противъ себе, але вспôльно трудитись для общого блага. Не треба при тôмъ бути зимнымъ самолюбомъ и заскорупляти ся въ собѣ, але памятати на слова письма святого, котре каже: „Будьте милосердными, якъ и отецъ вашъ небесный милосердный єсть.“ Бѣдныхъ и убогихъ лишивъ І. Христосъ на нашôй опѣцѣ, бо казавъ выразно, що ихъ будете мали всегда межи собою, а мене не всегда. Та що имъ учините доброго, то такъ само якъ коли бысьте менѣ учинили. Намъ потреба вернутись до десяти заповѣдей божихъ, треба намъ прійти до того пôзнаня, що робôтникъ, ремѣсникъ, убогій то такожь человѣкъ, то образъ божій, то ближній, то братъ нашъ; то членъ того самого тѣла — церкви Христовои, котрои головою єсть І. Христосъ. Втогда не булобы такой нерôвности станôвъ, не булобы такои переражаючои нужды. Милостиня, жертволюбіе повиннй бути тымъ бôльшй, чимъ бôльша на свѣтѣ нужда.

І. К.

Притчѣ, приповѣсти, подобія...

Тихо и поволи.... „Кто на малй рѣчи не зважає, сей муситъ поволи загибнути,“ повѣдає письмо св. (Сир. 19. 1.) Суть на свѣтѣ певнй правила, котрымъ все пôдлягає. Такимъ правиломъ єсть, що много малыхъ, дрôбныхъ рѣчей споводовуютъ поволи великй наслѣдки. Се дѣєсь такъ въ рѣчахъ малыхъ якъ и значущихъ. Кôнь старѣєсь поволи и стаєсь щоразъ слабшимъ, але все єще запрягає ся єго до роботы. Наразъ падає при возѣ, вытягає ноги, ударяє головою о землю и — гине. Ктось дôстає сухоты, хороба тая поволи розвиваєсь. Человѣкъ маєтяжкій ôтдыхъ и думає, що то походитъ зъ легкои простуды або мрачного воздуха. Часами здаєсь, що єму лучше и буде небавомъ и цѣлкомъ добре. Але хороба не стоитъ: она день и нôчь свѣдрує въ тѣлѣ поволи, що и не змѣркуєсь человѣкъ. Наразъ добересь до єго серця, часто коли человѣкъ сидитъ при ѣдженю або забавляєсь, ôнъ повалитъ ся о землю и въ однôй хвили бездушнымъ трупомъ стає. Такъ само дѣєся въ тысячныхъ рѣчахъ: Поволи росте зерно въ земли але наразъ пôявляєсь на верха. Поволи краде ктось дрôбницѣ и наразъ стаєсь злодѣёмъ и збродняромъ. Поволи — поволи — ôтъ одного килѣшка почавши стає ся человѣкъ піякомъ налоговымъ. Не въ однôй родинѣ ѣдятъ добре, пютъ и жіютъ выставно. Поволи маєтокъ розлазитъ ся, поволи взростаютъ довги, никто не хоче вже пожичити и наразъ приходитъ екзекція, ліцитація, ганьба и всѣ друзя и пріятелѣ розлѣтаютъ ся. — Молода чемна дѣвчина зъ села стає кельнеркою въ великôмъ мѣстѣ. Справедливый гнѣвъ повстає въ єй сердцю, що часто муситъ чути соблазняючй бесѣды, гидкй жарты и починає жаловати, що дôсталась въ таку службу. Але тое повтаряє ся кождого дня. Поволи стає ся она найперше обоятною и не гнѣваєсь бôльше, чуючи такй бесѣды и жарты. Поволи починає она смѣяти ся, коли чує щось не приличного а поволи она вже и радо слухає такй розговоры. Поволи.... поволи а єй чистая душа, бѣла якъ полотно, дане на св. крещенію стає ся забрудженою миткою. Поволи а она покрываєсь соромомъ и ганьбою.

— Такъ: „кто на малѝ рѣчи не зважає, сей муситъ погибнути.“ Длятого стережисъ и дрѳбныхъ грѣхѳвъ, подавляй въ собѣ всяку злу наклоннѳсть и стережись злого товариства. Св. Іоаннъ Злат. повѣдає: На малѝ грѣхи належитъ бѳльшу бачнѳсть звернути, якъ на великѝ.“ Великѝ грѣхи ѳттручаютъ насъ вже своєю природою, коли малѝ стаютъ ся намъ поволи обоятными и мы имъ не противимось. И зъ того повстає все зло. Въ велике лукавство не попадаємо ѳтъ разу. Наша душа защепила въ собѣ встыдъ передъ зломъ и святу почесть передъ добрымъ и єсть не возможнымъ, щобы она тую боязнь нагло ѳткинула и верглась въ пропасть грѣха. Тѳлько черезъ тоє, що душа на малѝ погрѣшности незважала, иде она поволи въ пропасть.“ Розважмо тоє добре!

Слезы матернѝ. Въ святѳмъ письмѣ стоитъ написано: „Благословеніє ѳтця будує дѣтямъ домы, а проклятіє матери розвалює ихъ. Щожь зъ того, що оно такъ въ письмѣ стоитъ написано, коли у насъ много такихъ людей, що на жадне письмо не зважаютъ, и все собѣ легко важатъ, що намъ вѣра христіянска и законъ божій приказує. Єсть много такихъ дѣтей, що ведля слѳвъ святого письма лучше бы имъ було, єслибы имъ кто бувъ привязавъ жерновый камень на шію, и пустивъ ихъ въ глубину. О такѳмъ однѳмъ сынѣ доносятъ намъ изъ одного села, якъ ѳнъ собѣ поступавъ съ матерію, и яка кара божа єго досягнула. Въ однѳмъ селѣ, жила одна вдова, побожна, честна, добра господиня, щира мати. Выпеленовала, выплекала она собѣ сына одинака Федуня, рѳсъ ѳнъ въ выгодѣ, и вырѳсъ нѣуроку якъ дубъ. Коли прійшовъ до своихъ лѣтъ, єго увѳльнили ѳтъ войска, бо не було кому на грунтѣ робити и маму доглядати, мати молодого єго оженила, бо надѣялася при нѣмъ супокѳйно прожити. Зъ разу яко тако було, но скоро ѳнъ прійшовъ до 24 лѣтъ, приступило щось до него, ставъ дуже буяти. Жѣнку свою, добру невѣсту, котра заразъ першого року заслабла була, зненавидѣвъ и выгнавъ, ба и матери ставъ доганяти зразу словами, а потому ажь страшно и казати, и поштурковати, все замыкати передъ нею, ѣсти не давати, такъ що она небога, довго терпѣвши, нарештѣ мусѣла єго ажь до суду запѳзвати о утриманье. Но лихому, що самый сумлѣня не має, и судъ не поможе. Хоть тамъ наказали, ѳнъ своє робивъ, а она не маючи уже лиця єще єго позывати, здалась на Г. Бога, плакала и щиро молила ся, та часомъ лишь до него обѳзвала ся: Федю, сыну, за мою тяжку кривду, Богъ тебе покарає, а я нещастна єще буду на твою бѣду дивити ся! Та и що ся стало? Щось гейбы причувавъ, що надъ нимъ виситъ кара божа, хоть молодый, бо лишь 26 лѣтъ єму було, та здоровъ якъ рыба въ водѣ, стало єму таки щось на думцѣ, що Господь не пуститъ єму такъ легко єго грѣхѳвъ, та нѣбы ставъ каяти ся и принявъ свою жѣнку до себе назадъ; стало въ хатѣ нѣбы троха супокѳйнѣйше, но все то було уже за пѳзно. Тоє множество матерныхъ слезъ занесли ангелы до Ѳтця небесного, котрый тяжко карає невдячнѝ и негѳднѝ дѣти. Не знати ѳтки та що, нашь Федь поваливъ ся на постѣль, горячка єго мучитъ, кости розкидає. Мати, звычайно якъ мати, забула за всю зневагу, и вразъ съ невѣсткою ходили коло него и ночей не досыпляли, двигали єго и доглядали, но то все дарма. Где Богъ карає, тамъ и силэ и воля чоловѣка слаба. Лежавъ, мучивъ ся, подтлежовавъ собѣ тѣло, такъ що стало на немъ гнити, ни попусту ни смерти. Не знали що дѣяти, завезли єго до мѣста до шпиталю, и ажь тамъ Господь перервавъ єго муки; ледво єго привезли — на другій день умеръ, и грѣшне тѣло лежитъ въ чужинѣ, не въ своимъ селѣ, не тамъ где єго ѳтцы — дѣды! Такъ исполнило ся то, що мати єму приповѣдала, що єще дивити ся буде на єго бѣду. Надивила ся небога, но не довго, зъ жалю и розпуки померла.

И. Н.

ЗОЛОТѝ ЗЕРНА

(Зъ книги царя Саламона).

Лучше ити въ такій дѳмъ где плачутъ, якъ въ такій, где напиваютъ ся, бо тамъ видитъ чоловѣкъ свѳй конецъ и жіючій бере собѣ то до серця.

Лучше слухати зневагу ѳтъ мудрыхъ якъ пѣсни дурныхъ, бо смѣхъ дурного якъ трескъ тернины пѳдъ котломъ, а то пусте.

Не поривай ся скоро до гнѣву, бо гнѣвъ буває лише въ серцю безъумныхъ.

Коли тобѣ добре веде ся, жий въ добрѣ, а буде тобѣ зле, то знай, що Богъ такъ одно съ другимъ сотворивъ, абы чоловѣкъ знавъ, що безъ него ничого не придбає.

Не ганьби много, и не будь строгимъ, щобысь не умеръ не въ свѳй часъ.

Не ма чоловѣка такого праведного на свѣтѣ, щобы все лише добре творивъ, а не согрѣшивъ.

Я собѣ думавъ, що я уже мудрый, а мудрѳсть ѳтъ мене ѳтдалила ся. Она далеко ѳтъ мене, и бездонная глубина — кто єѣ найде?

Чарѳвницѣ и ворожбиты.

Повѣстка.

(Кѳнецъ.)

IV.

По довгѳй и тяжкѳй зимѣ настала прекрасна весна. Кто тѳлько живъ, выходивъ въ поле, щобы въ потѣ чела трудитись и трудомъ возвеличати имя Господне. Та на жаль знайшли ся вже нынѣ многѝ, що съ легкимъ серцемъ покидаютъ тую рѳдну землицю, окропленою кровію и потомъ батькѳвъ. Такихъ здрадникѳвъ не було въ селѣ Мѣстиховѣ. Всѣ трудились охочо а вѳйтъ со своєю челядію и дѣтьми ишовъ передомъ. Максимъ со свою Катрусею, теперь вже жѣнкою, помагавъ во всѣмъ старымъ. Они мали остати єще до осени, доки ихъ сынъ не поверне зъ войска, а потому пѳйти на господарство до того стрыя, котрый имъ все майно записавъ. Катруся стала ся теперь дуже милою и запобѣгливою госпосею, люде дивовались, що зъ такъ розпещенои дитины стала теперь такъ поважною: они не знали, що Катруся любила искренно свого чоловѣка и своихъ родичей и ніякій трудъ не бувъ для неи за тяжкій. Любовь має тоє до себе, що все солодитъ и легкимъ дѣлає а затишь домову перемѣняє въ рай на земли.

Ѳтъ Великодня почавши ставъ Максимъ учащати до корчмы. Люде потрясали головами а деякѝ то вже и жалували Катрусю.

— Дивѣтъ — говорили — якъ дôрвавъ ся маєтку, то ажь теперь показує, що умѣє. Бѣдна жѣнка!

Але Катруся цѣлкомъ не сумовала. Навѣть однои суботы, коли родичѣ поклались спати, выпровадила єго до ворôтъ и пращаючись съ нимъ промовила: Най тобѣ Богъ помагає, щобысь вже разъ укôнчивъ тую справу. Дуже клопочешь ся тымъ та и я за тебе не спокôйна.

Максимъ вôйшовши до корчмы, зажадавъ пива и всунувъ ся въ кутокъ найтемнѣйшій. Ôнъ не прійшовъ до корчмы, щобы пити або вести пустй розговоры, котрй ображаютъ Бога и шкодятъ ближнёму. Єму ходило о щось инакшого: ôнъ журивъ ся тымъ, що отецъ єго любои жѣнки все клопотавъ ся о утратѣ свого маєтку и рôжныхъ людей посуджувавъ о злодѣйство и чары. Ôнъ забажавъ выкрыти злодѣя и показати, що цыганка була мантѣйкою. Догадувавъ ся, що цыганы окрали вôйта а Петрика посуджувавъ, що або знавъ о крадежи або самъ до ней належавъ. Знаючи, що въ корчмѣ найборше чогось довѣдаєсь, почавь тамъ учащати и дѣйстно довѣдавъ ся ôтъ служницѣ, що разъ Петрикъ по пяному выкрикувавъ: „Го! го! знаю я єще бôльше! Але що менѣ до того, вже за пôзно. Мôй господарь хоть вôйтъ але и за дитину не має розуму.“ Дальше довѣдавъ ся, що Петрикъ, по ôтъѣздѣ цыганôвъ заплативъ въ корчмѣ всѣ довги и потому цѣлй мясницѣ гулявъ и все плативъ готôвкою. Максимъ бувъ дуже радъ здибати ся разомъ съ Петрикомъ въ корчмѣ, але сей уникавъ єго. Дальше довѣдавъ ся Максимъ ôтъ служницѣ, що Петрикъ знавъ о сховку грошей и разъ по пяному оповѣдавъ о тôмъ людямъ и то власне втогды, коли въ корчмѣ ночовавъ цыганъ. Такъ отже о сховку знала цѣла громада и цыганы.

На другій день була недѣля. Максимъ якъ звычайно бувъ съ жѣнкою въ церквѣ. Ту довѣдались зъ устъ священника, що за тыждень буде въ сосѣднôмъ селѣ мисія свята.

— Катрусю! — закликавъ Максимъ, коли выйшли съ жѣнкою зъ церкви — здає менѣ ся, щомъ знайшовъ способъ на Петрика.

Цѣле пополудне перебувъ Максимъ съ тестёмъ въ поли а розмавляли о важныхъ справахъ. Въ тыждень пôзнѣйше въ суботу ѣхавъ Максимъ съ своєю жѣнкою хорошими кôньми на мисію до сосѣдного села. Петрикъ бувъ фѣрманомъ.

Не потребуємо згадувати, скôлько то ласкъ и благословеньства божого сплыває на нарôдъ пôдчасъ мисіи. Не оденъ грѣшникъ, котрый вже стоявъ у воротахъ пекла, повернувъ ся назадъ до Отця небесного, якобы сей блудный сынъ. Не одно серце скаменѣло въ проступкахъ, розплыло ся въ слезахъ покаянія. А скôлько то душь колибаючихъ ся зôстало утвердженыхъ! скôлько кривдъ нагородженыхъ! Скôлько родинъ або сусѣдôвъ, жіючихъ довгй лѣта въ ненависти и грѣсѣ, помирило ся на всегда.... Такъ то церковь, тая печалива мати, черпає повною долонею зъ сокровища заслугъ І. Христа, неизреченй благодати а розливає ихъ щодро межи свои дѣти.

Петрикъ ѣхавъ на мисію радо, але неохота богослуженія и наукъ привлекали єго. Думавъ собѣ, що знайде оказію и компанію до келишка. Здивувавъ ся дуже, коли єго Максимъ провадивъ съ собою всегда до церкви и на всѣ науки духовнй.

— Чи то я дѣдъ, щобымъ все тôлько въ церквѣ пересиджувавъ — моркотѣвъ пôдъ носомъ — десь лихо взяло того молодого господаря съ єго побожностію, волѣю вже такой старого.... Захланный якъ жидъ, але позваляє забавити ся....

Радъ не радъ мусѣвъ ити съ Максимомъ до церкви, щобы єго не розгнѣвати. Першій день слухавъ наукъ обоятно, розглядаючись по церквѣ, але вже надъ вечеромъ, коли весь нарôдъ упавъ на колѣна передъ Найсвятѣйшими Дарами, благаючи помилуваня для грѣшникôвъ, щось тамъ на днѣ серця порушилось, и Петрикъ выйшовъ якійсь не свôй зъ святинѣ. На другій день постановивъ сховатись передъ Максимомъ, але вже теперь такъ го щось тягнуло до церкви, бодай на хвильку заглянути.

По наукахъ сего дня почало єго щось палити въ души и блѣдый и взрушеный повернувъ до господы. На третій день була наука о судѣ остаточнôмъ и пеклѣ; ревностный проповѣдникъ представивъ въ такъ переражаючій способъ тую найстрашнѣйшу хвилю по смерти чоловѣка, що Петрикови волосье стануло на головѣ а смертельна тревога опановала єго серце. Цѣлу нôчь не мôгъ спати, безбожне житье стануло єму передъ очима и майже попадавъ въ розпуку. До дня зôрвавъ ся зъ постели, пôйшовъ до церкви и перераженый блукавъ ся по цминтари. Ажь коли выслухавъ науки о милосердію божôмъ, коли мисіонаръ показавъ народови Бога, ако найлучшого, наймилосерднѣйшого и наймилостивѣйшого Отця, котрый хотьбы найбôльшого грѣшника не ôтпыхає ôтъ себе и щобы тôлько жалувавъ и хотѣвъ навернутись, пригортає єго до себе, втогды Петрикъ заридавъ и облявъ ся слёзами правдивого жалю. Біючись въ груди на колѣнахъ ишовъ до сповѣдальницѣ. А тамъ пôдъ муромъ молилась горячо за єго навертенье добра Катруся; не ходило єй такъ о выкрытье злодѣя, якъ радше о спасеніе души нещасливого грѣшника. Сповѣдь Петрика тревала довго, дуже довго, бо зъ цѣлого житя сповѣдавъ ся; за тое коли повставъ зъ колѣнъ и пôднѣсъ заплакане лице, така на немъ яснѣла радôсть и веселіе, заразомъ крѣпке постановленье поправы, що кождый, кто глянивъ на Петрика мусѣвъ повѣрити, що той чоловѣкъ помиривъ ся дѣйстно съ Богомъ. На другій день приступивъ Петрикъ до св: Причастія и вписавъ ся до брацтва встремезливости, обѣцюючи Г. Богу не взяти до устъ горѣвки, котра єго до всего злого спровадила.

Въ слѣдуючу суботу повернули до дому. Въ недѣлю по службѣ божой, просивъ Петрикъ всѣхъ домашныхъ, щобы ся зôйшли разомъ. Коли се наступило, кинувъ ся Петрикъ до нôгъ вôйта и такъ потому промовивъ: Я ôтправивъ святу сповѣдь и маю надѣю въ милосердію божôмъ що І. Христосъ ôтпустивъ мнѣ всѣ грѣхи; прошу теперь васъ господарю щобысте и вы менѣ простили, бо неразъ я васъ скривдивъ....

— Добре! добре! — промовивъ вôйтъ — все дарую и прощаю, ничого не потребуєшь менѣ звертати.

— Єще одно мушу сказати, бо совѣсть гризе мене. Черезъ мене несправедливо подозрѣваєте людей, вѣрите въ чары, ворожбитства.... Знайте о тôмъ, що цыганка васъ ошукала и отуманила....

— Щожь зновь такого — закликавъ розгнѣваный вôйтъ — яке ту ошуканьство и брехня? Чи може жѣнка не выздоровѣла? чи мене не спôткало нещастье велике и чи тое все не скôнчилось на добрôмъ?

— Якъ цыганы могли не знати, що васъ нещастье спôткає, коли они сами васъ обкрали; такъ, то кождый потрафитъ ворожити!

— Цыганы мене обкрали?

— Не инакше. Цыганка, тая ворожбитка, такъ все зложила, що цыганъ прійшовъ и взявъ зъ горнятка грошѣ якъ бы свои.

— А ты зъ ôтки все тоє знаєшь? закликавъ порушеный до живого вôйтъ.

Всѣ окружили Петрика и той ставъ все подрôбно розказувати, якъ то по пяному ôнъ выговоривъ ся, що вôйтъ має грошѣ закопанѝ въ коморѣ пôдъ бочкою съ пѣрьемъ. Дальше такъ оповѣдавъ: Въ той день коли цыганка заговорювала хоробу и казала всѣмъ ити спати а коло дому не крутитись, мене такъ дуже тягнуло до корчмы, що я не зважаючи на сей заказъ цыганки, въ ночи, впростъ черезъ стайню и лугъ рушивъ до корчмы. Выпивши кôлька килишкôвъ горѣвки, коло пôвночи повертавъ тою самою дорогою до дому. Наразъ побачивъ, що ктось пôдкрадаєсь пôдъ наше оббйстье. А бувъ то хлопъ якъ дубъ. Думаю собѣ, що ôнъ ту має робити? Вже хотѣвъ кричати о ратунокъ, ажь ту пôзнаю, що то той самъ цыганъ, що все щось шварготѣвъ съ тою ворожкою, коли они стояли єще передъ корчмою. Въ тôмъ и песъ нашъ ставъ уѣдати. А цыганъ до мене каже: „Дай менѣ спокôй чоловѣче, бо нещастье тебе чекає.“ — „Що ту робишь цыгане?“ — пытаю єго. — „Ту моя мати заговорила слабôсть вôйтисѣ а менѣ казала мати бачне око на дôмъ.... „Певно, щôбы хороба не утѣкла,“ — говорю до него — ой не уйдешь менѣ братику! Втогда цыганъ почавъ мене просити, щобымъ єго пустивъ а заразъ пôйде собѣ. Я не хотѣвъ на се пристати, ажь цыганъ всунувъ менѣ въ руку два сорокôвцѣ. Ту вже діяволъ ставъ мене кусити и я хотѣвъ якъ найбôльше уторгувати. Втогды цыганъ давъ менѣ цѣлу жменю грошей, щобымъ тôлько никому не говоривъ, щомъ єго ту бачивъ. Я отступивъ ôтъ цыгана и пса нагнавъ до буды. Не знавъ я втогды, по що цыганъ приходивъ и не сподѣвавъ ся що васъ хоче окрасти. Ажь на другій день дôзнавъся, пощо ôнъ приходивъ. Я не хотѣвъ говорити, щомъ бачивъ цыгана, бо треба бы було ôтдати грошѝ и пôйти може до криміналу....

Бѣдный вôйтъ ледво ôтдыхавъ пôдчасъ того оповѣданя, затиснувъ руки а трясъ ся на цѣлôмъ тѣлѣ.

— Теперь вже знаєте все, даруйте менѣ мои провины а я вамъ ôтслужу....

— Дай вже спокôй; се заслужена кара за мôй дурный розумъ. Я вѣривъ во всякѝ чары, за забобоны и ось Богъ покаравъ мене за тоє. Теперь бачу, що то все було туманьство и обманъ. Ой кобы то я тую цыганку дôставъ теперь въ руки — сто бѣзунôвъ не уйшлобы єй! Та не дурна она вертати до нашого села. А васъ всѣхъ прошу не розголошуйте того по селѣ, щобы люде не довѣдались, що такъ нерозумного маютъ вôйта.

Въ тôмъ одозвались дзвоны въ церквѣ и всѣ рушили на вечерню.

ДОПИСИ.

(Зъ Лапшина).

Въ послѣдныхъ часахъ основано у насъ множество дуже хосенныхъ товариствъ и фундацій рускихъ а всѣ они станули майже исключною зяслугою нашого духовеньства. Справедливо пôднесено въ часописяхъ, що самѝ священники про себе найменше подбали и для своихъ родинъ на случай смерти н і я к о и институціи не основали. Родины священническѝ можна побачити по всей Галичинѣ на найнизшôмъ степени нужды и недолѣ. Крайный бувъбы часъ лиху сему зарадити. Признаюсь, що не маю великого довѣрія до фінансового таланту Русинôвъ вообще а рускихъ священникôвъ въ особенности. Длятого основувати н о в е якесь фінансове товариство въ цѣли несеня помочи вдовицямъ и сиротамъ по священникахъ здаєсь менѣ не ôтвѣтнымъ, вже хотьбы зъ того взгляду, що уложенье статута, уконституованье и пр. вымагає дуже много часу, а ту помочи потреба, такой заразъ — въ тôй хвили. Скôнчило бы ся все на тôмъ, що выбралибысьмо выдѣлъ, предсѣдателя, заступникôвъ, секретарей, касієрôвъ, делегатôвъ, кôлька анкетъ, ухвалили складати коренниѝ капіталы и пр. Пожитку не було бы зъ того ніякого. Моя гадка така: Намъ не потреба ніякихъ н о в ы х ъ товариствъ основувати, бо в с ѣ рускѝ священники въ Галичинѣ то вже одно зъорганизоване товариство, а єсть насъ надъ 2000 осôбъ. Зъобовяжѣмъ ся мы всѣ с о л і д а р н о и пôдъ с л о в о м ъ с в я щ е н н и ч е с к о и ч е с т и що на случай смерти одного зъ насъ перешлемо **впростъ** вдовици або позôсталымъ сиротамъ по о д н ô й коронѣ. Надѣюсь, що ôтъ сего датку милостинѣ не увôльнили бы ся и вдôвцѣ и не маючѝ родинъ. Єсли умре священникъ не маючій родины, въ такôмъ случаю датокъ сей ôтпадає. Не потреба отже ніякого товариства, ніякихъ книгъ и статутôвъ и ніякои маніпуляціи. Выстарчитъ купити переказъ и выслати пôдъ даною адресою одну корону. Не буде се велика помôчь але все помôчь и лепта вдовича.

Заключенье. Почавши ôтъ нового року зъобовязую ся пôслати кождôй вдовици або позôсталымъ сиротамъ (въ тôмъ случаю на руки декана) переказомъ одну корону, але заразомъ упрашаю и на случай моєй смерти переслати и моєй родинѣ тоже одну корону. Кто съ тою гадкою соглашаєсь, изволитъ мене повѣдомити. Назвемо тоє товариство „Братскій Союзъ“ и ôнъ входитъ въ житье, коли зголоситъ ся до него найменше 500 членôвъ. Надто були бы всѣ члены сего „Союза“ зъобовязанѝ за душу свого Собрата ôтправити одну Службу Божу.

Левъ Джулыньскій.

(Ôтъ Равы рускои).

Село Корнѣ повѣта Равского положене надъ рѣкою, котра зове ся „Солокія.“ Красна то рѣка о грунтѣ камѣнистôмъ а такъ чиста и прозрячна, що кождый камѣнецъ въ ней добачити можна. По надъ рѣкою стоятъ грубѝ, мохомъ поросліѝ дерева, що то ихъ колись нашѝ дѣды понасаджували и дали намъ примѣръ, щобы и мы подôбно всюда, где тôлько можна, садили деревину. За селомъ на горбочку, при дорозѣ стоитъ прекрасна, блясхою покрыта церковь, котра красуєсь на цѣлу околицю. И во внутри прикрашена церковь тая такъ хорошо во всѣ снаряды, що око тлѣяє. Церковь тая поставлена во честь Преп. Матери Параскевіи а въ день торжественно празнику горне ся ту нарôдъ зъ рôжныхъ сторонъ, щобы за єй предстательствомъ упросити собѣ ласки и благословеня у Царя небесного.

Въ нашôмъ селѣ щоразъ починає нарôдъ бôльше горнутись до просвѣты и заразомъ до побожного, религійного житя. Давнѣйшими часами процвитало у насъ піяньство а молодѣжь волочила ся по ночахъ и выкрикувала плюгавѝ пѣсни. До святои сповѣди не приступали ту частѣйше, якъ разъ въ рôкъ, свята и недѣлѣ не святкували и допускали ся многихъ порокôвъ и всякои нечести. Нынѣ у нихъ, за ласкою божою, цѣлкомъ инакше. Люде громадно въ недѣлѣ и свята заповняютъ храмъ божій, уважно слухаютъ наукъ, часто приступаютъ до святыхъ Тайнъ. Много належитъ до брацтва церковного, котре заснувавъ Всч. о. К. Кузикъ, въ честь Преч. Дѣвы Маріи. Многѝ ôтреклись цѣлковито піяньства, корчмы обминаютъ якъ мѣсця заповѣтреного а въ недѣлѣ и свята по Богослуженію собираютъ ся до Уряду громадского, котрый намъ теперъ служитъ за читальню. Ту читаємо всякѝ пожиточнѝ часописи и книжочкѝ а передовсемъ „Посланника“ и „Книжочки мисійнѝ.“ Минувшого року запроваджено у насъ касу пожичкову, где кождый громадянинъ въ лихôй годинѣ знайде помôчь и поратунокъ.

За проводомъ нашого Пана Учителя К. спѣваютъ въ церквѣ хлопцѣ и дѣвчата дуже гарно и человѣкови мило и любо постояти въ храмѣ божôмъ. Такъ красного спѣву нема въ цѣлôй околици.

Такъ то у насъ взрастає съ кождымъ днемъ просвѣта въ духу божôмъ и на хвалу божу. Суть и у насъ єще люде, що любуютъ ся въ темнотѣ и тѣни смертной, однакъ такихъ не богато и маємо въ Бозѣ надѣю, що и они опамятаютъ ся и звернутъ на праву дорогу.

Вербовый

(Ôтъ Горлищь).

Съ пріятностію засылаю Вамъ Всечестнѣшій Отче Редакторъ, поздоровленье и щирый привѣтъ, що перенеслисьте свою редакцію до старо-руской столицѣ нашихъ князей, до славного города Перемышля. Знайдутъ ся и ту щиро рускѝ люде, котрѝ вамъ допоможутъ въ вашой утяжливôй працѣ, въ працѣ великой и то дуже великой. Просвѣщеніе народа нашого лежитъ вамъ на серцю, просвѣщеніе того народа, котрый почавъ сходити на блудни дороги, почавъ вѣрити въ блудни науки. Побѣдити того врага нашого св. церкви и прогнати того сатану, що сѣє безвѣріе, єсть и буде головною задачею вашой церковно-народной часописи.

Не писавъ я якійсь часъ — бо була робота въ полп та занятія розличного рода. У нашихъ сторонахъ славите Бога єсть надѣя на урожай; компери (бараболѣ), капуста — що найважнѣйше — дуже красни — ôвсы, ярцѣ (ячмена) середни, плохо выпали тôлько озимины, но тыхъ мало кто сѣє. Сѣнокосы середни. Людей въ селѣ мало, бо все выйшло на роботу. Одна партія пôйшла на жнива въ Угорщину, друга партія до 200 людей выйшло на сѣнокосы въ сторону Каменки Струмиловой и вже вернули домôвъ. Не числю тыхъ, котрѝ выемигровали на якійсь часъ въ Америку — а часть найбѣднѣйша, котра ходитъ по Угорщинѣ, спродає горцѣ, миски, солянки, пищалки (дутки) и проч. Отъ бачите Поч. Читателѣ, якій єсть нашъ Лемко працёвитый, якъ ôнъ промышляє надъ своєю нуждою. Потреба при тôмъ зазначити ту найважнѣйшу и найкраснѣйшу сторону єго, що ôнъ єсть дуже религійный. Въ насъ на Лемковщинѣ не почуєшь, щобы ся кто бавивъ въ якого тамъ радикала, — єго найпершою политикою єсть добро св. церкви и св. слово, яке єму голоситъ єго душпастыръ. Лемко не спродає своєй святой спадщины по отцю свому, — хотяй камень на камени — хотяй терня и хащи по немъ ростутъ, ôнъ держитъ ю и гордитъ ся нею, що має землю. Єсли нужда єго змуситъ выѣхати до Америки, то ôнъ по кôлькохъ лѣтахъ вертає съ маєткомъ, поправляє собѣ газдôвство — выкорчує грунтъ и такъ якъ може жіе, щобы тôлько съ Богомъ. Въ восточной части нашой Галичины дѣєсь противно, селяне спродаютъ свою землю, продаютъ нехристови а сами на нужду, на велику працю ôтдаютъ ся въ руки безъсовѣстнымъ агентамъ, котрѝ ихъ вывозятъ до краю Бразиліи, краю пустого, дикого где не почуєшь ни слова свого рôдного, а безъ потѣхи религійной згинешь, змарнѣешь, якъ тоє звѣря тебе закопаютъ въ лѣсѣ. Дуже насъ тоє дивує, що въ тôй емиграціи помагає имъ товариство св. Рафаила. Чому то нашому Лемкови не потреба жадного агента, ôнъ самъ дасть собѣ раду и безъ информацій зайде тамъ где хоче. Правду потреба сказати, що и въ тôй Америцѣ въ соєдиненыхъ станахъ т. є. пôвночной єсть вже за много силъ робочихъ, та що нашѝ Лемки вже не посылаютъ зароблены грôшъ въ такихъ сумахъ якъ перше, але славите Бога єще то въ роцѣ тôлько заробитъ, чого бы тутъ въ своимъ краю не бувъ въ силѣ заробити. — Дня 7. липця падавъ у насъ черезь цѣлей день дощь, въ слѣдствіе того нашѝ потоки розгуляли ся такъ сильно, що майже всѣ мосты пôшли съ водою, доперва дня 8. липця по полудни засвѣтило сонце съ надѣєю на сталу погоду. Отъ тôлько нового мавъ я Вамъ Поч. Читателѣ написати, а на теперь бувайте здоровй. — Вамъ добре знакомый и жичливый

о. Михаилъ.

ЛѢТОПИСЬ.

— Деякѝ важнѝ церковнѝ справы пôднесли послѣдными часами во Вѣдни рускѝ послы: Найперше посолъ Барвиньскій унявъ ся за кривдою, яка дѣєсь капелянамъ руского обряда. Всѣ шаржѣ въ войску почавши ôтъ фрейтера аванзуютъ, тôлько оденъ капелянъ рускій нѣ, — хотяйбы и 50 лѣтъ служивъ. — Дальше посолъ Вахнянинъ пôднѣсъ въ однôй бесѣдѣ наразъ бôльше справъ и такъ: Знесено семинаръ во Вѣдни а натомѣсть не удѣлено никому, якъ се було пріобѣцяно, стипендій въ цѣли дальшого образованя за границями краю. Не основано епархіяльныхъ семинарій въ Перемышли и Станиславовѣ, що єсть конечно потребнымъ для добра и розвою рускои церкви. Не получшено быту матеріального духовеньства, котре по причинѣ цѣлковитого упадку господарства выставлене на крайну нужду. Посады крылошанъ при капітулахъ не замѣщаютъ ся у насъ цѣлыми роками и крылошане обтяженѝ надмѣрною канцелярійною працею, не въ силѣ выповнити своихъ обовязкôвъ якъ бы сего ихъ достоиньство и становище вымагало. Епископъ въ Перемышли не має власнои палаты и проживати муситъ въ великôмъ ôтдаленю ôтъ церкви катедральнои въ нанятôмъ за дорогѝ грошѣ жидôвскôмъ домѣ. Дни святочнѝ нашого обряда зневажаютъ ся черезъ урядникôвъ, котрѝ въ тѝ дни Русинôвъ на термина покликуютъ. — До того вѣнця зъ тыхъ цвѣтôвъ зъ запустѣлои нашои нивы належало бы єще пôднести велику кривду, яка дѣлає ся адміністраторамъ парохій, вдовицямъ и сиротамъ, коли заразъ по смерти пароха церковнѝ грунта выпускаютъ ся жидамъ въ аренду. За пôднесенье тыхъ справъ такъ незвычайно важныхъ для насъ Русинôвъ належитъ ся обомъ помянутымъ посламъ признанье. Хотѣлибысьмо єще тôлько зробити одну увагу: Поднесенье справъ жизненныхъ и пекучихъ въ парляментѣ єсть безперечно рѣчею незвычайно важною и конечною, бо инакше свѣтъ про насъ и забувъ-бы. однакъ само выголошенье бесѣды со звычайною фразою: „Звертає ся на се увагу высокого правительства и пр.“ не великій принесе хосень, бо якъ то звычайно буває: „Мова ся мовитъ, а хлѣбъ ся ѣсть.“ Просилибысьмо затѣмъ всѣхъ нашихъ рускихъ послôвъ, щобы кромѣ тыхъ бесѣдъ, якѝ выголошуютъ, хотѣли єще въ тыхъ справахъ, якѝ пôдносятъ окремо поза парляментомъ походити и настойчиво домагатись выповненя справедливыхъ нашихъ желаній и заспокоєня пекучихъ потребъ. „Толцѣте а отверзетъ ся вамъ“ а пукати неразъ потреба не тôлько до серця міністрôвъ але неразъ и до ихъ — дверей. Такъ нынѣ въ свѣтѣ иде. Признанье для послôвъ булобы повне, коли бы они кромѣ выголошеныхъ бесѣдъ своихъ, такожь и о выконанье постаралисъ поза парляментомъ. Така діятельнôсть поза парляментомъ єсть часто важнѣйшою, якъ выголошена бесѣда въ парляментѣ — звычайно передъ пустыми лавками. Чи такъ повинно бути, се зновь инша рѣчь, але що такъ єсть, сего никто заперечити не може а вже мы Русины певно того не переина-

чимо. Впрочемъ такъ дѣєсь по всѣхъ парляментахъ цѣлого свѣта и се власне єсть знаменемъ упадку житя парляментарного нынѣшного вѣку.

— Въ Галичинѣ буде ôтворено новыхъ два староства. — Пôднесено въ думѣ державнôй на ново справу примусовои асекурації ôтъ огню. Крайный бувъ-бы вже часъ, бо нынѣшнѝ ассекурації суть великимъ тягаромъ для бѣдныхъ людей. Легко то сказати: „Ассекуруй ся!“ Колибы була ассекурація примусова и державна и коли бы преміи дѣйстно ишли тôлько на покрытье шкодъ огневыхъ а не на ніякѝ міліоновѝ резервовѝ фонды. то втогды выстарчилобы певно десята часть платити ôтъ того, що теперъ платитъ ся. При тôмъ єще и цѣла череда заграничныхъ дурисвѣтôвъ обманює нашихъ людей.

— Въ Чехахъ ôтбуло ся трете вѣче католикôвъ пôдъ предсѣдательствомъ князя Лобковича. Ухвалено много резолюцій въ справѣ христіяньскоѝ соціяльноѝ реформы, котра то реформа стоитъ нынѣ на порядку дневнôмъ цѣлого свѣта. Князь сказавъ при заключеню дебатъ сѝ памятнѝ слова: Лібералізмъ хилитъ нынѣ ся до свого упадку: наслѣдство по немъ обняла соціяльна демократія, за котрою иде анархія, яко послѣдне єй слово. Длячогожь не малибы мы рôвно консеквентно бути католиками? Конечною єсть рѣчею, щобы всяка непевнôсть, котра въ тôмъ взглядѣ панує, уступила яснымъ понятіямъ. Кто чувствує себе бути католикомъ, муситъ освѣдчити ся за нашою програмою, котра ничимъ иншимъ не єсть, якъ ширењемъ христіяньскихъ засадъ межи народомъ. Або — або. „Кто не есть со мною, той єсть противъ мене.“ мовитъ І. Христосъ. Кто не выступає въ оборонѣ нашои св. вѣры, кто глядитъ обоятно на всѣ нашѝ усилія, або може єще и ворожо, той не єсть за Христомъ и Его божимъ дѣломъ. Ту Христосъ — тамъ антихристъ. Мы не будемо зносити лихого, ложного спокою, не хочемо водяного католицизму. Николи не склонимо ся до уступствъ на коштъ нашихъ переконань, що свѣтъ муситъ зновь бути католическимъ. Бути католикомъ въ житю домашнôмъ тоє намъ не выстарчає, хочемо бути миссіонарами руху католического въ томъ переконаню, що дѣло єсть одинокимъ средствомъ ведучимъ до цѣли.“

— Ôтраднымъ явленьемъ во Франціи есть религійне захованье ся войска. Во всѣхъ мѣсцяхъ гарнізоновыхъ утворено католическѝ кружки войскови, котрѝ ôткрыто торжественными богослуженіями. Міністеръ заказавъ такъ воякамъ якъ и офіцерамъ брати участь въ религійныхъ манифестаціяхъ, однакъ се не дѣйствує. При похоронахъ одного генерала, высказавъ надъ гробомъ командатъ тѝ краснѝ слова: „По за тою ôтчиною, котрôй служимо, єсть инча, лучша, котра намъ запевняє безсмертнѝ вѣнцѣ и нагороды безъ кôнця, если добре жіемо и вѣрно выповняемо нашь обовязокъ.“ Доки єще сей духъ религійныхъ оживляє армію, доти не можна сомнѣватись о будучности Франціи. Справедливо сказавъ одинъ славный мужь: „Двѣ руки заложили Францію, двѣ руки учинили ю великою, двѣ руки пôдносили ю по нещастіяхъ: рука священника и рука жолняря.“

— Белгія, котра вже була надто далеко загналась на дорозѣ индеферентизму религійного, починає поволи цофатись. Вôльнѝ школи католическѝ кладе нынѣ на рôвнѣ, що до субвенцій державныхъ съ инчими и до шкôлъ впроваджає поволи науку религіи. Зносити въ школахъ религію значитъ тôлько, якъ самому на себе бичь крутити.

— Въ Англіи починаютъ епископы англиканьскѝ приходити до того переконаня, що союзъ сопружескій належало бы назадъ здѣлати нерозрѣшимымъ такъ якъ се церковь кат. научає. Зъ причины власне того вопроса ôтпала колись Англія за короля Генрика VIII. ôтъ церкви кат. Устороненa бы була отже причина котра стояла на перешкодѣ до соєдиненія.

— Зъ Хинъ не добрѝ доходятъ вѣсти: фанатичнѝ язычники нападаютъ на мисіи кат. и разрушаютъ ихъ. Кровь мученикôвъ плыве зь допусту божого по всѣ вѣки и плысти буде доки не буде: одно стадо и одинъ пастыръ. Се муситъ колись наступити, бо такъ предсказавъ Христосъ.

ВѢДОМОСТИ.

— **Перемышль** буде першимъ мѣстомъ въ Галичинѣ, котре отримає електричне освѣтленье. Свѣдчитъ се дуже користне о єго управительствѣ котре пôйшло съ поступомъ часу и науки, одного тôлько не можемо поняти а именно, длячого конечно, кождый рентовнѣйшій интересъ дôстатись муситъ въ руки чужинцѣвъ. Не можемо казати, що бракъ намъ капіталѣвъ, бо всѣ касы щадничѝ и банки завалены суть нашими грôшми, — бракъ намъ тôлько довѣрія во власнѝ силы и бракъ людей съ духомъ предъпріємчивымъ. Найбôльшѝ предпринятія можна усовершити вспôльными силами; чижь и въ тôмъ случаю не могло соєдинитись бôльше предпріємцѣвъ а даже утворитись Товариство на акціяхъ. Чейже таке урядженье електричне не могло стояти много міліонôвъ а на якихъ сто тысячь то чейже Перемышль повинно-бы було стасти. Та коли не мôгъ Львôвъ здобутысь на кôнный трамвай во власнôмъ зарядѣ на найголовнѣйшôй улицѣ и покликавъ ажь чужинцѣвъ, щобы збили маєтокъ и вывезли єго за границю, такъ щожь можна жадати ôтъ Перемышля? Не знати властиво по що создано величавый будынокъ техніки, если кожде найменше дѣло техничне достаєсь чужинцямъ! Сумно.

— „**Здоровъ якъ рыба**“ и тую пословицю не можна нынѣ сюда застосувати. Въ ставѣ въ Урмани повѣта Бережаньского гине на якусь слабôсть много рыбы, котрѝ въ великій скôлькости выкидає вода на берегъ. Гинутъ такожь и раки.

— **Осмотръ рогатои худобы селяньскои** зъ рамени товариства господарского во Львовѣ ôтбувъ ся въ Рогатынѣ м. м. Худоба зъ цѣлои околицѣ була такъ нужденною, що не було кому премій роздавати заледво деякѝ оказы — бôльше для заохоты другихъ — такову отримали въ квотѣ по 10 и 15 золотыхъ. Гадку устроюваня такихъ переглядôвъ селяньскои худобы можна назвати щасливою; належало бы тôлько передовсѣмъ дослѣдити причинъ упадку хову худобы и лиху по можности зарадити.

— **Третій накладъ** „книжочокъ мисійныхъ съ молитвами щоденными и катихизмомъ“ вже вычерпаный! Колибы такь всѣ числа розходились, якъ тоє число, бытъ книжочокъ бувъ-бы забезпеченый. Чи прійде и коли до четвертого єще накладу сихъ книжочокъ съ молитвами, нынѣ означити не можемо. Просимо и дальше у насъ замовляти тѝ книжочки а коли собере ся достаточне число предплатителей, приступимо до выпечатаня четвертого накладу. Цѣна книжочки 3 кр.; сотка 2 зл. 50 кр.

— **Для господинь.** Наблизивъ ся до насъ теперь часъ всякихъ овочей. Черезъ смаженье въ цукрѣ можна переховати на довшій часъ всякій овочѣ и соки зъ нихъ. Однакъ се способъ дорогій и не кождому приступный. Подаємо о много дешевшій и простѣйшій: Вытиснути сокъ съ якихъ будь овочей, помѣшти зъ мукою и упечи зъ тои мѣшанины тверде и добре выпечене тѣсто. Добре додати кавалокъ цукру але можь и безъ того обойти ся. Належитъ его поставити гдесь въ сухомъ мѣсци, щобы не плѣснѣло. До ужитку товче ся тое тѣсто въ моздѣри або ся меле и съ молокомъ варитъ ся радо дуже смачній и здоровій зупы. Муку тую можна додавати до всякихъ потравь, щобы мати овочевый смакъ. Такъ отже въ зимѣ можна мати зупу зъ суниць, малинъ, вишень и пр. Спробувати не завадитъ.

— **Мѣсто безъ жидовъ.** Такимъ мѣстомъ есть Живецъ въ Галичинѣ; ту не було, нема и здаесь и не буде николи жида. Въ послѣднѣмъ часѣ поважився ся ту оденъ жидъ докторъ Лезеръ осѣсти, але зле на тѣмъ выйшовъ, бо мѣщане напали на его дѣмъ, повибивали всѣ окна, поломали и подерли всѣ его рѣчи и повикидали ихъ на дорогу. Самому Лезерови грозило небезпеченство, але схоронивъ ся. Справа опинилась ажь о судъ.

— **Причина** упадку нашихъ читальней то бракъ оживленя ихъ всякого рода хорошими и благородными увеселеннями. Межи ними займаютъ безперечно перше мѣсце театральній аматорскій представленя, котрій якъ найбольше подобаютъ ся нашимъ людямъ. Та зновъ не такъ легко устроити таке представленье — передовсѣмъ по причинѣ великого браку отвѣтныхъ сочиненій въ рускомъ языцѣ для аматорскихъ сценъ. Наша „Библіотека Посланника“ достарчила доси вже четыри такихъ кусниковъ (Нѣчь Виѳлеемска; За сиротою Богъ съ калитою; За отчину; Не жартуй съ серцемъ) а теперь приготовилисмо щось дуже хорошого и нового. Въ „Календари Посланника“ на рокъ 1896 умѣстимо пречудный образъ драматичный со спѣвами написаный стихомъ на тлѣ библійнои исторіи п. з. „Іосифъ во Єгиптѣ.“ Представленье того образка въ пятѣхъ актахъ (I. Въ домѣ Якова; II. Въ таборѣ коло Сихемъ; III. Въ вязницѣ; IV. Передъ королемъ Фараономъ; V. Помиренье Іосифа съ братьми) не представляє найменшихъ сценічныхъ трудностей. Вже для того образка драматичного стоитъ замовити собѣ вже теперь сей „Календарь Посланника“ на рокъ 1896. Аматоры сценъ театральныхъ могли бы печатанй отбитки сего представленя вразъ съ нотами и скорше у насъ получити. Близшій вѣдомости засягнути можна въ редакціи „Посланника“ въ Лапшинѣ п. Бережаны.

— **Много поганьского блеску** закрало ся особливо по великихъ мѣстахъ до христіяньского погребанія умершихъ. Съ тыми похоронными вѣнцями доходятъ неразъ ажь до смѣшности. Часто вдовиця съ сиротами по якомъ бѣднѣмъ уряднику не має кавалка хлѣба а ту неразъ на вѣнцѣ на домовину выдала родина и знакомій велику суму грошей. Грошь сей кидаємо якобы въ болото! Зъ христіяньского становища не має вѣнецъ на домовинѣ умершого Христіянина найменшого змыслу — хиба только на однѣй домовинѣ невиннои и безгрѣшной дитины. Се може представляти вѣнецъ въ хвалѣ небеснѣй. Умершій грѣшникъ потребуе молитвы и безкровнои жертви а не вѣнця. Вѣнецъ и цвѣти то суть радше знаменемъ радости а не смутку и печали. Такожь и тій батярѣ съ факлями при похоронахъ убогихъ людей — до котрыхъ зачисляємо священниковъ, урядниковъ и всѣхъ що зъ пенсіи жіютъ — не маютъ ніякого змысла. Богачѣ могуть собѣ позваляти на такій збытки бо ихъ стати на тое. Люди мудрій и ученій звычайно еще за житія выпрашаютъ ся отъ такои пустои похороннои парады. Умершій недавно въ Росіи славный писатель Тершигоревъ жадавъ въ тестаментѣ, щобы его поховали въ простой сосновой домовинѣ, котру нанятый селянинъ мавъ на простомъ возѣ завести на цмынтарь. До сѣмъ дѣлъ милосердія що до душѣ належитъ що правда такожь: „Умершого похоронити,“ але нигде не сказано, щобы умершому робити пусту параду.

— **Для „Вѣстника для дяковъ“** не прислано намъ ніякихъ вѣдомостей до того числа. Рѣчь цѣлкомъ природна, що мы только втогды можемо умѣщати якісь вѣсти, коли ихъ получимо. Просимо затѣмъ доносити намъ о всемъ, що только относитись може до стану дяковского и що весь сей станъ обходити може.

— **Книжочка мисійна** число семе мѣститъ: Завѣщанье св. Ксенофонта (стихъ); О хоругвахъ; Св. Севастіянъ (съ образкомъ); Монастыръ ОО. Василіянъ въ Лавровѣ (съ образкомъ) Розговоръ; До чого доводитъ піяньство и захланность; Пѣснь (съ нотами нового укладу и напѣву); Покуса; Я еще маю часъ. Отецъ небесный; Я — або ты; Примѣръ родичей; Для старыхъ и молодыхъ. — Не разъ случаесь намъ почути, що „Книжочкій мис.“ суть щоразъ красшій, мимо того съ жалемъ сказати мусимо, що они щоразъ м е н ш е розходятъ ся. Коли бы такъ дальше мало пойти, то мимо найщиршои волѣ и всѣхъ усилій не буде возможнымъ ихъ удержати. Заледво може д е с я т ы й священникъ ними интересуесь... Число 7 вздержуемо всѣмъ не уплатившимъ, бо на кредитъ посилати не есть возможнымъ.

ЖИТІЯ СВЯТЫХЪ

въ звязи историчной черезъ Дра Іосифа Мѣльницкого, совѣтника Митроп. Консисторіи и вицеректора Семинаріи.

Дѣло вычерпуюче годъ церковный, отличене архіепископскымъ одобреніемъ и препорученіемъ.

ПЕРВЫЙ ТОМЪ обнимае 882 сторонъ въ велику осмину. Цѣна 4 зл. р. Съ почтовою рекомендованою посылкою 4 зл. р. 25 цт. Можна достати еще поодинокіи выпуски сего тому. Первый выпускъ, I. и II. кн. „Времена отъ сотворенія міра до 117. г. еры посполнои. Сторонъ 336. Цѣна 1 зл. 50 цт. Съ пересылкою почтовою 1 зл. 60 цт. Вторый выпускъ, III. кн. „Геройскій вѣкъ церкви Христовои“ Сторонъ 330. Цѣна 1 зл. р. 50 цт. Съ почт. пересылковъ 1 зл. р. 60 цт. Третій выпускъ. IV. кн. „Вѣкъ св. вел. царей Константина и его матери Елины. Побѣда христіанъства въ государствѣ римскомъ.“ Сторонъ 216. Цѣна 1 зл. р. Съ пересылковъ почтовою 1 зл. 5 цт.

ВТОРЫЙ ТОМЪ обнимае высше трицяти великихъ листовъ друку. Роскладеся на три книжки. Пята кн.: „Праєподобніи отцѣ и матери въ IV. вѣцѣ и въ первой половинѣ V. вѣку.“ Шеста кн.: „Святіи въ лѣтахъ 450—692.“ Сема кн.: „Святіи вѣнчанй въ оборонѣ священыхъ образовъ и подвижники единьства церковного.“ Въ додатку слѣдують кромѣ списовъ историчныхъ списы указательніи именъ въ порядку азбучномъ и календарномъ. Цѣна книгарска того тому 3 зл. безъ пересылки. Зъ пересылкою 3 зл. 15 цт. Замовленя и пренумерата найпростѣйше посылаются переказомъ подъ адресою:

„До Выдавництва ЖИТІЙ СВЯТЫХЪ Дра Іос. Мѣльницкого во Львовѣ, ул. Коперника ч. 36.“

Отъ тогоже автора можна достати граматику старославяньского языка за 1 зл., зъ пересылкою почтовою за 1 зл. 10 цт.

Отвѣч. Редакторъ Н. Джулыньскій. Зъ печатнѣ С. Ф. Піонткевича въ Перемышли.

BIBLIOTEKA Muzeum Narodowego w Przemyślu